

Dkt. Robert A. Peterson, Wokovu, Kipindi cha 14, Kuhesabiwa Haki, Nambari ya 3, Mifumo ya Kimfumo na Kuasili, Sehemu ya 1

© 2024 Robert Peterson na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Robert Peterson katika mafundisho yake kuhusu Wokovu. Huu ni kipindi cha 14, Kuhesabiwa Haki, Nambari 3, Maandalizi ya Kimfumo na Kuasili, Sehemu ya 1.

Tunaendelea na mihadhara yetu kuhusu Wokovu na mada ya Kuhesabiwa Haki. Baada ya kupitia uelewa wa Wakatoliki wa Kirumi na Matengenezo, tunaendelea na Maandalizi yetu ya Kimfumo, wakati huu tukiangalia msingi wa Kuhesabiwa Haki.

Chanzo chake ni neema ya Mungu, na msingi wake ni kazi ya kuokoa ya Kristo. Biblia inatoa picha pana ya mafanikio ya wokovu ya Kristo. Inaanza na sharti muhimu la ukombozi, Umwilisho, na kuishia na mwisho wake muhimu, Kuja kwa Pili.

Kati ya hayo kuna maisha ya Kristo yasiyo na dhambi, kifo, ufufuo, kupaa, kikao, kumimina Roho siku ya Pentekoste, na maombezi. Lakini kiini, moyo, na roho ya kazi ya Yesu ya kuokoa ni kifo na ufufuo wake. Niliandika kitabu kuhusu kazi ya Kristo ya kuokoa miaka kadhaa iliyopita, Wokovu Uliotimizwa na Mwana, Kazi ya Kristo, ambacho kina sehemu mbili.

Ya kwanza inazungumzia matukio yake ya kuokoa, kila kitu kuanzia Kufanyika kwake mwili hadi Kuja kwa Pili, huku lengo kuu likiwa, bila shaka, juu ya kifo na ufufuo wake. Na sehemu ya pili inachunguza picha saba za kibiblia ambazo Biblia inachora kuhusu mafanikio ya kuokoa ya Kristo. Ni upatanisho; ni ukombozi; ni mbadala wa kisheria; ni motifu ya Kristo Victor au ushindi, Adamu wa pili na uumbaji mpya, haya yote, na dhabihu.

Yeye pia ni mfano wa kikuhani wa dhabihu. Hizi ndizo picha ambazo Biblia huchora ili kutafsiri matukio yake tisa ya kuokoa, ambayo, kimsingi, ni kifo na ufufuo wake. Paulo anapofupisha injili anayohubiri, anajumuisha kifo na ufufuo wa Kristo.

Ninafikiria 1 Wakorintho 15:3, na 4. Niliwapa ninyi, muhimu zaidi kama mimi nilivyopokea, kwamba Kristo alikufa kwa ajili ya dhambi zetu kulingana na maandiko, kwamba alizikwa, na kwamba alifufuka siku ya tatu kulingana na maandiko. 1 Wakorintho 15:3 na 4. Zaidi ya hayo, mtume pia anajumuisha matendo yote mawili muhimu zaidi ya Kristo anapozungumzia msingi au msingi wa kuhesabiwa haki katika Warumi 4:25. Kristo alitolewa kwa ajili ya makosa yetu na kufufuliwa kwa ajili ya kuhesabiwa haki kwetu, Warumi 4:25.

Watu hupotea kwa kawaida wanapochanganyikiwa na jinsi Mungu aliye upendo anavyoweza kuwahukumu wenye dhambi. Wako sahihi katika kudai kwamba Mungu ni upendo, 1 Yohana 4:8 na 16. Hawako sahihi katika kupuuza ukweli kwamba kabla Yohana hajasema Mungu ni upendo, anasema Mungu ni nuru, na hakuna giza ndani yake kabisa.

1 Yohana 1:5. Mungu ni mtakatifu kabisa na mwenye upendo kabisa. Kuhatarisha utakatifu wake au upendo wake ni kupotosha picha ya kibiblia ya nafsi yake. Kama tulivyoona katika sehemu iliyopita, neema ya Mungu ndiyo chanzo cha kuhesabiwa haki kwetu.

Bila upendo wake usio na kifani, hatungeweza kuokolewa. Lakini Mungu mwenye upendo anawezaje kuwatangaza wenye dhambi kuwa waadilifu wakati wao si waadilifu sana? Katika upendo wake anawezaje kudumisha uadilifu wake wa kimaadili na kuwahesabia haki wasiomcha Mungu? Jibu liko katika ugumu wa msalaba wa Kristo. Yesu, mbadala wetu, anaokoa kwa sababu msalaba wake unaathiri msimamo wetu mbele za Mungu, kwa njia hasi na chanya.

Kwa upande mwingine, kifo cha Kristo hugeuza hasira ya Mungu, Warumi 3:25, 26. Kwa upande mwingine, kifo chake huleta haki, Warumi 5:18 na 19. Hizi ni njia mbili ambazo maandiko yanaonyesha msalaba wa Kristo kama msingi wa kuhesabiwa haki.

Tutazungumzia la kwanza kwanza. Mara nne, maandiko yanafundisha kwamba kifo cha Kristo ni upatanisho, kama ilivyo katika Warumi 3:25 na 26, Waebrania 2:17, 1 Yohana 2:2 na 1 Yohana 4:10. Tena, Warumi 3:25, 26, Waebrania 2:17, 1 Yohana 2:2, 1 Yohana 4:10.

Kifo cha Kristo ni upatanisho. Warumi 3:25, 26 ni kifungu muhimu kwa sababu kimeendelezwa zaidi. Paulo alikuwa ameweka kauli ya Warumi katika 1:17, ufunuo wa haki ya Mungu.

Kisha katika 1:18 hadi 3:20, alipanua mada nyingine, ufunuo wa ghadhabu ya Mungu dhidi ya wenye dhambi. Sasa anarudi kwenye mada ya nyaraka katika Warumi 3:21. Lakini sasa, mbali na sheria, haki ya Mungu imefunuliwa, ikishuhudiwa na sheria na manabii, 3:21.

Wanadamu wote ni wenye dhambi ambao hawana haki hii ya kuokoa na wanaipata kwa kumwamini Kristo, Warumi 3:22 na 23. Neema ya Mungu inawahesabia haki wenye dhambi kupitia kifo cha Kristo kwa niaba, ambacho ni ukombozi, Warumi 3:24, na upatanisho, mistari ya 25 na 26. Hili ndilo andiko kuu kuhusu upatanisho.

Akinukuu Warumi 3:24 hadi 26 kutoka kwa ESV. Kristo Yesu, ambaye Mungu alimtoa kama upatanisho kwa damu yake, ili apokewe kwa imani. Hii ilikuwa kuonyesha haki

ya Mungu kwa sababu, katika uvumilivu wake wa kimungu, alikuwa ameachilia dhambi za zamani.

Ilikuwa ni kuonyesha haki yake wakati huu wa sasa ili awe mwenye haki na mwenye kumhesabia haki yeye aliye na imani katika Yesu, Warumi 3:24 hadi 26. Kwa kuzingatia ushuhuda wa maandiko kuhusu utakatifu wa Mungu, haki, na upendo wake, ni lazima tujiulize, Mungu anawezaje kuwaokoa wenye dhambi huku akidumisha uadilifu wake wa kimaadili na kukidhi haki yake? Jibu liko katika mistari hii. Katika uvumilivu wake na upole wake, Mungu hakuleta hukumu ya haraka juu ya dhambi zilizofanywa kabla ya kuja kwa Kristo.

Badala yake, alinukuu, alisamehe dhambi za zamani, Warumi 3:25. Aliwasamehe watakatifu wa Agano la Kale kwa msingi wa upatanisho wa mwisho ambao ungefanywa katika siku zijazo. Aliwasamehe hatimaye kwa msingi wa kazi ya Kristo ijayo na mara moja kwa msingi wa mwikio wa watakatifu wa Agano la Kale kwa ujumbe wa injili katika dhabihu za Agano la Kale.

Ingawa ilikuwa, nukuu, haiwezekani kwa damu ya mafahali na mbuzi kuondoa dhambi, nukuu ya mwisho, sherehe za dhabihu za Agano la Kale zilionyesha injili, Waebrania 10:4. Lakini Mungu bado ilibidi ashughulikie dhambi. Ilibidi afanye upatanisho mara moja na kwa wote kwa dhabihu ambayo ufanisi wake ungewafikia watakatifu wa Agano la Kale, Waebrania 9:15. Mungu alifanya hivi alipomtoa Kristo kama upatanisho kwa damu yake, nukuu ya mwisho, Warumi 3:25.

Luther anasema waziwazi. Hakukuwa na tiba ya hatia na ghadhabu isipokuwa mwana pekee wa Mungu kuingia katika dhiki yetu na yeye mwenyewe kuwa mwanadamu, kuchukua mzigo wa ghadhabu mbaya na ya milele na kufanya mwili na damu yake mwenyewe kuwa dhabihu kwa ajili ya dhambi. Na hivyo alifanya hivyo kutokana na rehema na upendo wake mkuu usiopimika kwetu, akijitoa mwenyewe na kubeba hukumu ya ghadhabu na kifo kisichoisha.

Luther, Mahubiri ya Waraka, Jumapili ya 24 baada ya Utatu katika kitabu kinachoitwa Maandishi ya Thamani na Matakatifu ya Martin Luther, juzuu ya 9, kurasa 43 hadi 45. Kristo alikufa badala yetu. Tukifa kifo, tungepaswa kufa.

Mungu alimwadhibu mwanawe kwa adhabu tuliyostahili sisi wenye dhambi. Hivyo Mungu alionyesha, akinukuu, haki yake wakati huu ili awe mwenye haki na mwenye kumhesabia haki yeye amwaminiye Yesu, Warumi 3:25. Mungu akipatanisha haki yake katika kazi ya Kristo humwezesha Mungu kubaki mtakatifu na mwenye haki huku akiwatangaza kwa haki wote wanaomwamini Yesu.

Kwa hivyo, kifo cha Kristo kinyume, ukitaka, ni upatanisho. Kifo cha Kristo hakika huleta haki kwa kila mtu aaminiye. Msalaba wa Yesu hautoshelezi tu ghadhabu ya Mungu, bali pia hupata haki tunayohitaji kwa ajili ya kuhesabiwa haki.

Paulo anawasilisha hili katika tofauti yake kubwa kati ya Adamu wa kwanza na wa pili, Warumi 5:18 na 19. Kama vile kwa kosa moja, kuna hukumu kwa wote, vivyo hivyo kwa tendo moja la haki, kuna haki inayoleta uzima kwa wote. Kwa maana kama vile kwa kuasi kwa mtu mmoja wengi walifanywa wenye dhambi, vivyo hivyo kwa kutii kwa mtu mmoja wengi watafanywa wenye haki, Warumi 5:18 na 19.

Kwanza Paulo analinganisha kosa moja la Adamu na tendo moja la haki la Kristo, mstari wa 18. Dhambi ya Adamu ilileta hukumu. Kitendo cha Kristo cha kufa msalabani kilileta, nukuu, haki inayoongoza kwenye uzima wa milele, mstari wa 18.

Kisha mtume anasema kitu kile kile kwa maneno tofauti. Dhambi ya kwanza ya Adamu iliwafanya wengi kuwa wenye dhambi machoni pa Mungu, na utii wa Kristo hadi kifo, hata kifo msalabani, Wafilipi 2:8, uliwafanya wengi kuwa wenye haki machoni pa Mungu, Warumi 5, 19. Paulo anawaonyesha Adamu wawili kama wanaotimiza hukumu na kuhesabiwa haki kwa watu wao husika.

Mu anatafsiri kwa usahihi tendo la Kristo katika mstari wa 18 wa Warumi 5, nukuu, Paulo hataki kuonyesha jinsi Kristo alivyoifanya haki na uzima vipatikane kwa wote, bali jinsi Kristo alivyohakikisha faida za haki hiyo kwa wote walio wake. Baadhi wametafsiri mstari wa 19 katika kategoria za maadili, lakini Mu anadai kwa usahihi kwamba hii ni nukuu isiyo sahihi. Kuwa mwenye haki haimaanishi kuwa mnyofu kimaadili, bali kuhukumiwa, kuachiliwa huru, kusafishwa mashtaka yote katika hukumu ya mbinguni, nukuu ya mwisho. Maelezo ya barua ya Mu kuhusu Warumi na nukuu hizo yalitoka kurasa za 3, 4, 3 na 3, 4, 5. Utendaji wetu kamwe sio msingi wa kuhesabiwa haki kwetu; badala yake, maandiko yanaonyesha mara kwa mara msingi huo kama mafanikio ya Kristo ya kuokoa, yaliyowasilishwa kwa maneno hasi, kugeuza ghadhabu ya Mungu katika upatanisho, na chanya, kuhakikisha haki kwa kifo chake mbadala.

Hatuhesabiwi haki kwa imani yoyote ile, imani yoyote tu, bali kwa imani katika Kristo aliyetupatanisha. Njia ya kuhesabiwa haki, bila shaka, ni imani, si matendo. Paulo anafundisha mara kwa mara kwamba chombo kinachotuunganisha na neema na kuhesabiwa haki kwa Mungu ni imani.

Hili tayari linaonekana katika kauli yake ya kusudi, kama maneno yaliyoandikwa kwa mlazo yanavyoonyesha. Sioni aibu na injili kwa sababu ni uweza wa Mungu uletao wokovu kwa kila mtu aaminiye, kwanza kwa Myahudi, kisha kwa Myunani, kwa maana ndani yake haki ya Mungu hufunuliwa kutoka imani hadi imani, kama ilivyoandikwa, akimnukuu Habakuki, mwenye haki ataishi kwa imani, Warumi 1:16 na 17. Baada ya kushughulika na hukumu ya Mungu juu ya dhambi, kuanzia Warumi 1:18 hadi 3:20, Paulo anarudi kwenye kauli yake ya kusudi na anaelezea haraka anachozungumzia, akinukuu Warumi 3:22, haki ya Mungu ni kupitia imani katika Yesu Kristo kwa wote waaminio, Warumi 3:22.

Hata anapoelezea upatanisho, Paulo anasema kwamba hupokelewa kwa imani, 3:25. Mstari unaofuata anasimulia kuhusu kuhesabiwa haki kwa Mungu, nukuu, yule aliye na imani katika Yesu, mstari wa 26. Ikiwa hatujaiielewa, katika mistari mitano inayofuata, anasisitiza ukweli kwamba watu huhesabiwa haki kwa imani, si kwa matendo.

Warumi, nimekuwa nikisema tano; ni Warumi 3; samahani, hiyo ilikuwa 3:25, 3:26, na sasa 3:27 hadi 31. Basi, kujisifu ni nini? Kumeondolewa. Ni sheria ya aina gani imeondolewa? Kwa moja ya matendo? Hapana, kinyume chake, bali kwa sheria ya imani.

Kwa maana twaona kwamba mtu huhesabiwa haki kwa imani, pasipo matendo ya sheria. Au je, Mungu ni Mungu wa Wayahudi pekee? Je, yeye si Mungu wa Mataifa pia? Naam, wa Mataifa pia; kwa kuwa kuna Mungu mmoja atakayewahesabia haki waliotahiriwa kwa imani, na wasiotahiriwa kwa imani. Basi, je, tunaibatilisha sheria kwa imani? La hasha!

Kinyume chake, tunaitetea sheria, Warumi 3:27 hadi 31. Paulo anaitenga sura inayofuata ya Warumi kwa majadiliano ya imani na anafundisha kwamba imani na neema haviwezi kutenganishwa. Hatuwezi kuwa na kimoja bila kingine.

Hii ndiyo maana ahadi, anasema, akinukuu Warumi 4:16, hii ndiyo sababu ahadi ya wokovu ni kwa imani, ili iwe kwa neema, ili iweze kuwahakikishia wazao wote, si kwa yule wa sheria tu, bali pia kwa yule wa imani ya Ibrahimu. Yeye ndiye baba yetu sote, Warumi 4:16. Paulo anasisitiza zaidi baadaye katika Warumi 11:6. Sasa, ikiwa ni kwa neema, basi wokovu si kwa matendo.

Vinginevyo, neema itakoma kuwa neema, Warumi 11:6. Kama njia ya wokovu, imani na matendo ni kinyume. Kijalizo cha asili cha neema ni imani, na imani pekee ndiyo njia ambayo Mungu hutumia kututangaza kuwa wenye haki. Kuhesabiwa haki ni haki ya Kristo.

Mungu anapowaunganisha waumini kwa Kristo, wanapata faida zake zote za kiroho. Kwa hivyo, kuhesabiwa haki si peke yake, na wenye dhambi wanaoamini si tu kwamba wanahesabiwa haki. Wakati huo huo, waumini huzaliwa upya, hutangazwa kuwa wenye haki, hupitishwa katika familia ya Mungu, hutengwa kama watakatifu wa Mungu kwa ajili ya ukuaji na utakatifu wa maisha yote, na zaidi.

Kwa hivyo, ingawa kuhesabiwa haki yenyewe hakuhusishi mabadiliko ya maadili, hakuna mtu anayehesabiwa haki ambaye pia hajabadilishwa kwa neema ya Mungu katika kuzaliwa upya na utakaso unaoendelea. Hata hivyo, kufafanua kuhesabiwa haki kwa upande wa mabadiliko, kama theolojia ya Katoliki ya Kirumi inavyofanya, ni kuchanganya kategoria za soteriolojia na kuwadhuru watu wa Mungu. Inawadhuru

kwa sababu inawatia moyo kujitahidi kumpendeza Mungu katika maisha yao, jambo jema, kama njia ya kukubaliwa naye, jambo baya.

Waumini hukubaliwa na Mungu mara moja na kwa wote wanapomwamini Kristo, naye huwatangaza kuwa wenye haki kwa sababu ya haki ya Kristo. Kuhesabiwa haki ni neno la kisheria linalomwonyesha Mungu kama hakimu anayewatangaza waumini wote kuwa wenye haki katika mwanawe. Mungu hufanya kazi katika uboreshaji wa maadili katika maisha ya watu wake kama matokeo ya kuzaliwa upya na kwa njia ya utakaso unaoendelea, lakini si katika kuhesabiwa haki.

Lakini kama matendo yetu mema si msingi wa Mungu kututangaza kuwa wenye haki, ni nini? Jibu ni kuhesabiwa haki ya Kristo kwa waumini, mada ambayo sasa tunageukia. Kuhesabiwa haki ni kitendo cha kumpa mtu au kitu fulani sifa. Kuhesabiwa haki ni neno la benki, neno la kibiashara.

Ni kumpa mtu au kitu sifa ya kitu. Maandiko yanafundisha mambo matatu: kumpa Kristo dhambi ya asili, kumpa Kristo dhambi yetu, na kumpa waumini haki yake.

Kwanza, Mungu anaihesabu dhambi ya kwanza ya Adamu kwa wanadamu. Warumi 5:18 na 19. Tumeipitia mara kadhaa.

Pili, Mungu anamhesabia mwanawe aliyesulubiwa dhambi zetu. Nukuu, alimfanya yule asiyejua dhambi kuwa dhambi kwa ajili yetu. 2 Wakorintho 5:21a.

Tatu, Mungu humhesabia haki ya Kristo kila mtu amwaminiye. Akikamilisha 2 Wakorintho 5:21, Mungu alimfanya yeye asiyejua dhambi kuwa dhambi kwa ajili yetu, akikamilisha kauli hiyo, ili sisi tupate kuwa haki ya Mungu katika yeye. Warumi 5:21b.

Wasiwasi wetu uko kwenye shtaka la tatu. Kuthibitisha shtaka hili hakutegemei kifungu kimoja pekee bali mchanganyiko wa vifungu vitatu, kama Brian Vickers alivyoonyesha. Kitabu chake kinaitwa Yesu, Damu, na Haki.

Theolojia ya Paulo ya Kuhesabiwa Haki, Kuhesabiwa Haki kwa Neema Kupitia Imani, katika mfululizo unaoitwa Uchunguzi katika Theolojia ya Biblia, ambao niliuhariri. Brian alifanya kazi nzuri katika kitabu hiki. Vifungu vitatu ni msingi wa kuhesabiwa haki ya Kristo kwa waumini, na fundisho hilo ni mchanganyiko, unaochanganya vifungu hivyo vitatu katika fundisho moja.

Nambari moja, Warumi 4:3. Ibrahimu alimwamini Mungu na ikahesabiwa kwake kuwa haki. Warumi 5:19. Kama vile kwa kutotii kwa mtu mmoja wengi walifanywa wenye dhambi, vivyo hivyo kwa kutii kwa mtu mmoja wengi watafanywa wenye haki.

Warumi 5:19. Na kisha 2 Wakorintho 5:21. Yeye asiyejua dhambi alimfanya kuwa dhambi kwa ajili yetu, ili sisi tupate kuwa haki ya Mungu katika yeye.

Warumi 4:3. Warumi 5:19. 2 Wakorintho 5:21. Kuchanganya haya matatu ndiyo njia bora ya kufundisha mafundisho ya haki ya Kristo, yanayoingizwa kwenye akaunti zetu za benki za kiroho.

Kifungu cha kwanza kinaangalia nyuma jinsi Mungu alivyomtokea Abramumu katika maono na kutangaza, Usiogope, Abramumu. Mimi ni ngao yako. Zawadi yako itakuwa kubwa sana.

Mwanzo 15:1. Mungu anapomuahidi Abrahamu watoto wasio na watoto, Ibrahimu anamkubali Mungu kwa neno lake na maandiko yanasema, Ibrahimu alimwamini Bwana, naye akamhesabia jambo hilo kuwa haki. Mwanzo 15:6. Paulo ananukuu andiko hili kuthibitisha kwamba Ibrahimu na wengine wote wanahesabiwa haki kwa imani, si kwa matendo. Ibrahimu alimwamini Mungu, na hilo likahesabiwa kwake kuwa haki.

Basi kwa mtu afanyaye kazi, mshahara hauhesabiwi kuwa ni zawadi, bali ni deni. Lakini kwa mtu asiyefanya kazi, bali anamwamini yeye amhesabiaye haki asiyemcha Mungu, imani yake huhesabiwa kuwa ni haki. Warumi 4:3 hadi 5. Kwa njia ya imani, Mungu humhesabia, humhesabia, na kumhesabia haki Ibrahimu na kila mtu mwingine anayemwamini Kristo kama Bwana na Mwokozi.

Kifungu cha pili, ambacho tayari tumejifunza, kinafunua kwamba kama vile kutotii kwa Adamu katika Bustani ya Edeni kulivyowafanya wengi wenye dhambi, vivyo hivyo utii wa Kristo hadi kifo utawafanya wengi kuwa wenye haki. Maneno yote mawili yanatoka katika Warumi 5:19. Thomas Schreiner ameandika hapo awali katika maelezo yake ya Warumi kwamba kwa wale walio katika Kristo, Mungu kwa neema humhesabia haki Kristo.

Katika hatua hii hasa, tofauti kati ya Adamu na Kristo inajitokeza, na ajabu ya neema inang'aa sana. Kama wana na binti za Adamu, tunaingia ulimwenguni tukiwa tumekufa kiroho na wenye dhambi, lakini Mungu, katika neema yake, amebadilisha matokeo mabaya ya dhambi ya Adamu kwa kutuhesabia haki ya Kristo. Kushutumu kama hivyo ni tendo la neema.

Haistahili kabisa. Thomas Schreiner, *Warumi*, ukurasa wa 290. Kifungu cha tatu kinaadhimishwa kwa haki.

2 Wakorintho 5:21. Mungu alimfanya yeye asiyejua dhambi kuwa dhambi kwa ajili yetu, ili sisi tupate kuwa haki ya Mungu katika yeye. Luther aliita andiko hili mabadilishano ya furaha.

Nukuu, Bwana Yesu, wewe ni haki yangu, kama mimi nilivyo dhambi yako. Umejichukulia kilicho changu na umenipa kilicho chako. Umejichukulia kile ambacho hukuwa na umenipa kile ambacho sikuwa.

Kazi za Luther, juzuu ya 48, kurasa za 12 na 13. Mungu alimtambulisha Kristo asiye na dhambi na dhambi yetu kiasi kwamba angeweza kusema kwamba alimfanya yeye asiyejua dhambi kuwa dhambi. Kwa maneno ya Petro, 1 Petro 3:18, Kristo pia aliteseka kwa ajili ya dhambi mara moja kwa wakati wote.

Mwenye haki kwa ajili ya wasio haki ili awalete kwa Mungu. 1 Petro 3, 18. Kwa nguvu ya muungano na Kristo, tunakuwa haki ya Mungu.

Yaani, Mungu anatushambua haki ya Kristo na anatushambua. Murray Harris katika ufafanuzi wake kuhusu 2 Wakorintho, ukurasa wa 455, ni wazi. Nukuu, ingawa neno halali, kuhesabu, kuhesabu, halitumiki katika mstari wa 21, ikilinganishwa na mstari wa 29, si sahihi kuona katika mstari huu shutuma mbili.

Dhambi ilihesabiwa katika hesabu ya Kristo, mstari wa 21a, ili haki ihesabiwe katika hesabu yetu, 21b. Kwa sababu ya Mungu kumshambua kitu ambacho kilikuwa cha nje kwake, yaani dhambi, waumini wana kitu ambacho kilihesabiwa kwao ambacho kilikuwa cha nje kwao, yaani haki. Katika waraka mwingine, Paulo anashiriki matokeo ya shtaka hili.

Anaona kumjua Kristo kama thamani yake kuu na yuko tayari kuacha kila kitu kingine. Lengo lake kuu ni, nukuu, kumpata Kristo na kupatikana ndani yake, si kwa kuwa na haki yangu mwenyewe itokayo kwa sheria, bali ile itokayo kwa imani katika Kristo, haki itokayo kwa Mungu iliyo msingi wa imani. Wafilipi 3, 8, na 9. Kuchanganya maandiko haya matatu hutoa matokeo mazuri.

Mungu, hakimu mkuu, anawatangaza kuwa wenye haki wote wanaoamini kifo na ufufuo wa Yesu kwa ajili ya wokovu. Baba anatushambua kuwa wenye haki katika Kristo na anatushambua kulingana na haki yake, si yetu wenyewe. Hivi ndivyo Luther alivyoita haki ya kigeni.

Kwa kumnukuu, sasa ni hakika kwamba Kristo au haki ya Kristo, kwa kuwa iko nje yetu na ni ngeni kwetu, haiwezi kushikwa na matendo yetu. Luther, Third Disputation Concerning Justification, 1536, Luther's Works, juzuu ya 34, ukurasa wa 153. Kuhesabiwa kwa haki ya Kristo kwa wenye dhambi wanaoamini kunaelezea mengi.

Inaelezea jinsi Paulo anavyosema waumini, nukuu, wanahesabiwa haki bure kwa neema yake kupitia Hilo lililo katika Kristo Yesu, Warumi 3:24. Inaelezea jinsi Mungu angeweza kusema kuhusu mwamini, nukuu, kwa yule ambaye hafanyi kazi lakini anamwamini yeye anayewahesabiwa haki wasiomcha Mungu, imani yake inahesabiwa haki, Warumi 4:5. Inaelezea kwa nini Luther aliona kuhesabiwa haki kama kitu

ambacho kanisa husimama au kuanguka juu yake na kwa nini Calvin alikiita bawaba kuu au mhimili mkuu ambao Ukristo hugeukia. Calvin, Taasisi za Dini ya Kikristo, kitabu cha tatu, sura ya 11, aya ya kwanza.

Kama ilivyo kwa mafundisho mengine yote ya kibiblia, kuhesabiwa haki bure kunaleta utukufu wa Mungu. Tunafuata kile ninachopenda kumwita dada mdogo mwenye haya wa Kuhesabiwa Haki, kuasiliwa. Kuhesabiwa haki kunapata habari nyingi, lakini kuasiliwa si muhimu kama kuhesabiwa haki kihistoria katika historia ya kanisa; ni fundisho la joto na la kuvutia.

Hapa kuna muhtasari wa hilo, ambao tutazungumzia katika sehemu iliyobaki ya hotuba hii. Kuasili: kwanza, ninapata utangulizi wa kibiblia kama kawaida, kisha kuasili, miundo ya kimfumo, hitaji letu la kuasili, chanzo cha kuasili, msingi wa kuasili, njia ambazo tunazitumia kushikilia, kuasili, na muungano na mapenzi ya Kristo kukamilisha uundaji wetu wa kimfumo. Kuasili, utangulizi wa kibiblia, muhtasari.

Ingawa mada ya kuasili si maarufu katika Agano la Kale, Bwana ndiye baba wa Israeli, na Israeli ni mwanawe. Kwa kuwa Israeli alikuwa mwana wa Mungu, mzaliwa wake wa kwanza, Mungu aliahidi kutimiza ahadi zake za wokovu kwao, hata walipotenda dhambi kwa njia kubwa. Mfalme wa ukoo wa Daudi pia alikuwa mwana wa Mungu, akiwakilisha taifa mbele za Mungu.

Tunapokuja kwenye Agano Jipya, tunajifunza kwamba Yesu ni mwana wa kweli wa Mungu na kwamba wale wote walio watoto wa Mungu, wale wote waliofanywa wana, wamefanywa wana kwa nguvu ya kazi ya upatanisho ya Yesu Kristo. Ajabu na utukufu wa kuwa mwana wa Mungu unaadhimishwa katika Agano Jipya, na uana wetu unafunua upendo na utunzaji wa ajabu wa Mungu kwetu. Wakati huo huo, waumini wanapaswa kuishi kwa njia inayolingana na kupitishwa kwao ili waakisi kwa ulimwengu tabia ya baba yao.

Kupitishwa kwa waumini ni ukweli ambao tayari lakini bado haujatokea. Waumini sasa wamepitishwa, lakini utimilifu wa kupitishwa kwao utatimizwa siku ya mwisho waumini watakapopewa miili mipya katika ufufuo. Kupitishwa, kupitishwa, miundo ya kimfumo, miundo ya kimfumo.

Tunajenga juu ya msingi imara wa kibiblia, ambao nimeufupisha hivi punde, ili kuchunguza theolojia ya kimfumo ya kuasili. Mafundisho haya muhimu lakini yaliyopuuzwa labda ndiyo yenye joto zaidi katika Agano Jipya, kama Jim Packer anavyotukumbusha katika kitabu chake maarufu, *Knowing God*, toleo la maadhimisho ya miaka 20, ukurasa wa 201. Ikiwa unataka kuhukumu, Packer anasema, jinsi mtu anavyoelewa Ukristo vizuri, tafuta ni kiasi gani anafikiria kuwa mtoto wa Mungu na kuwa na Mungu kama baba yake.

Kama hili si wazo linalochochea na kudhibiti ibada na maombi yake na mtazamo wake wote juu ya maisha, inamaanisha kwamba haelewi Ukristo vizuri kabisa. Kila kitu ambacho Kristo alifundisha, kila kitu kinachofanya Agano Jipya kuwa jipya na bora kuliko la kale, na kila kitu ambacho ni cha Kikristo tofauti na Kiyahudi tu kinajumlishwa katika ufahamu wa ubaba wa Mungu. Baba ni jina la Kikristo la Mungu.

Hitaji la Kuasili: Nimerudia kusema kwamba ili kuelewa vipengele vya matumizi ya wokovu, tunahitaji kuelewa hitaji la kila moja ya hivyo. Hitaji la kuasili si kwamba tu sisi ni yatima, kama vile mafundisho mengi maarufu yanavyosema. Hilo si kosa kusema hivyo, lakini Mungu amechimba shimo kubwa zaidi kwa ajili yetu kuliko kuwa yatima tu.

Hitaji la kuasili ni utumwa, utumwa wa dhambi. Kama ilivyo kwa vipengele vyote vya matumizi ya wokovu, kuasili kunaeleweka vyema dhidi ya hitaji la mwanadamu. Tunahitaji kuasili kwa sababu, kutokana na anguko na dhambi zetu wenyewe, tuko watumwa wa dhambi.

Paulo anasema kwamba kabla ya kufanywa wana, tulikuwa katika utumwa chini ya nguvu za ulimwengu, Wagalatia 4:3 na kwamba baada ya kufanywa wana, inasemwa kuhusu kila mwamini, nukuu, kwa hivyo wewe si mtumwa tena, bali mwana, na ikiwa u mwana, basi Mungu amekufanya mrithi, Warumi, Wagalatia 4:7. Kwa hivyo kufanywa wana ni matumizi ya neema ya Mungu ya wokovu unaotimizwa na Kristo, ambapo Mungu huwaweka huru watumwa wa dhambi na kuwakaribisha katika familia yake kama wana au binti. Yohana anaongea kwa nguvu zaidi kuliko Paulo. Hivi ndivyo watoto wa Mungu na watoto wa ibilisi wanavyoonekana wazi.

Kuna aina mbili za wanadamu kwa Yohana: watoto wa Mungu na watoto wa ibilisi. Yeyote asiyefanya yaliyo mema si wa Mungu, hasa yule asiyempenda ndugu yake au dada yake, 1 Yohana 3:10. Yohana anawagawanya wanadamu katika makundi mawili yanayoonekana sawa, watoto wa Mungu na watoto wa ibilisi. Yarbrough anakamata wazo la John, nukuu, kulingana na uzazi wa msomaji wake, John ana uhakika kwamba watoto wa kweli wa Mungu, kama wale wa ibilisi, hatimaye hawawezi kuficha utambulisho wao, nukuu ya karibu.

Robert Yarbrough, 1-3 John, Baker Exegetical Commentary, ukurasa wa 196. Hasa, Yohana anaelekeza kwenye kutenda haki na kupendana kama vipimo vya ukoo wa kweli wa kiroho. Watoto wa Mungu wanaakisi baba yao, ambaye Yohana anamwelezea kama Mungu ni nuru, 1 Yohana 1:5, na Mungu ni upendo, 1 Yohana 4:8 na 16.

Maandiko pia yanaelezea watu kuwa watoto wa Mungu kwa njia nyingine: kuzaliwa upya. Hapa, hitaji ni kifo cha kiroho kinachowatenganisha watu na Mungu. Dawa

yake ni kuwafanya wawe hai kiroho, na kuwafanya wazaliwe mara ya pili, Yohana 3, mistari ya 3 na 7. Kwa hivyo, kuna mwingiliano katika mafundisho ya Biblia.

Picha mbili ni za kifamilia: picha ya mahakama ya kuasili na picha ya kifo hadi uzima ya kuzaliwa upya. Matokeo ya zote mbili ni watoto wa Mungu, watoto waliozaliwa mara ya pili wa kuzaliwa upya kwa Mungu, na watoto walioasili wa kuasili kwa Mungu. Chanzo cha kuasili ni upendo wa Mungu.

Tutaona kwamba njia ya kufanywa wana ni imani katika Kristo, lakini je, imani ndiyo chanzo chake kikuu? Jibu ni hapana. Chanzo kikuu cha watu kuwa watoto wa Mungu ni mapenzi na upendo wake. Paulo anaelezea hili katika Waefeso 1, mistari ya 4-5 na 11.

Kwa upendo, Mungu alitangulia kutuchagua ili tufanywe wanawe kwa njia ya Yesu Kristo, sawasawa na kusudi la mapenzi yake, kwa sifa ya neema yake tukufu, ambayo ametubarikia katika huyo mpendwa. Hiyo ni mistari ya 4 na 5 tu ya Waefeso 1, si mistari wa 11.

Hapa kuna mistari wa 11. Katika yeye, tulipokea urithi, kwa sababu tulichaguliwa tangu asili kulingana na mpango wake yeye aliyefanya mambo yote kwa mujibu wa kusudi la mapenzi yake. Waefeso 1:11.

Katika andiko la kwanza, Waefeso 1:4 na 5, upendo wa Mungu kwa watu ndio msingi wa uana wao. Yote haya yanapatana na nukuu, kusudi la mapenzi yake na yanaongeza, nukuu, kwa kusudi la neema yake tukufu. Katika andiko la pili, urithi wa mwamini, matokeo moja ya kufanywa kwetu, hufuata kutoka kwa mpango wake wa kuokoa.

Yohana vivyo hivyo, Yohana vivyo hivyo, anafuatilia uana wetu kwa upendo wa ajabu wa Mungu Baba kwetu. 1 Yohana 3:1. Tazameni jinsi Baba alivyotupenda, kwamba tuitwe watoto wa Mungu. Nasi tuko.

1 Yohana 3:1. Kuasili kunaangazia upendo wa Baba kwa watoto wake. Kama Yarbrough anavyosema, nukuu, ukuu wa upendo upo katika athari zake. Huwafanya watu wawe tekna nyinyi, wana wa Mungu.

Ukuu wa upendo pia upo katika kusudi lake. Baba hutoa upendo huo ili, kifungu cha hina, Yohana na wasomaji wake waweze kufurahia upendeleo wake wa kifamilia. Yarbrough, 1 hadi 3 Yohana, ukurasa wa 196.

Msingi wa kuasili, utu wa Kristo na kazi yake. Chanzo chake ni neema ya Mungu. Inamaanisha imani.

Msingi wake ni utu na kazi ya Kristo. Mungu aliwachukua watumwa wa dhambi kama watoto wake wependwa kwa msingi gani? Je, aliwatangaza tu kuwa wake? Hapana. Kwa maana ilibidi awakomboe kutoka katika hali yao ya utumwa, na kwa ajili hiyo, kifo cha mwanawe kilikuwa muhimu.

Kwa hivyo, msingi wa kuasiliwa kwetu ni utu na kazi ya Kristo. Kwanza utu wake. Tofauti na waumini wanaokuwa wana au binti za Mungu kwa neema kupitia imani, Kristo amekuwa mwana wa milele wa Mungu kwa asili.

Maandiko yanapomtaja mwana kama mwana wa uumbaji, yanamaanisha uana wake wa milele. Paulo anafanya hivi. Baba, nukuu, ametuokoa kutoka katika milki ya giza na kutuhamisha hadi katika ufalme wa mwana ampendaye.

Kwa maana vitu vyote viliumbwa naye. Katika mbingu na duniani, vinavyoonekana na visivyoonekana, ikiwa ni viti vya enzi au usultani au enzi au mamlaka, vitu vyote viliumbwa kwa njia yake na kwa ajili yake. Wakolosai 1:13, 16.

Waebrania hufanya vivyo hivyo. Nukuu, katika siku hizi za mwisho, Mungu amesema nasi kwa njia ya mwanawe. Mungu amemweka kuwa mrithi wa vitu vyote na akaumba ulimwengu kupitia yeye.

Waebrania 1:2. Zaidi ya hayo, Paulo anafundisha kwamba, nukuu, wakati ulipofika wa kukamilika, Mungu alimtuma mwanawe aliyezaliwa na mwanamke aliyezaliwa chini ya sheria. Wagalatia 4:4. Mtu wa pili wa Utatu hakuwa mwana wa Mungu wakati wa kufanyika mwili, lakini yeye aliyekuwepo milele kama mwana alitumwa na Baba ulimwenguni wakati wa kufanyika mwili. Pili, kazi ya Kristo.

Mwana wa milele wa Mungu alikufa ili kuwakomboa wale waliotumwa na dhambi. Hoja ya upatanisho inayolingana na kufanywa mwana ni ukombozi. Hii inahusisha mambo matatu, hali ya utumwa, malipo ya bei ya fidia, na hali inayofuata ya uhuru wa wana wa Mungu.

Nukuu: Wakati ulipowadia, Mungu alimtuma mwanawe aliyezaliwa na bikira chini ya sheria ili awakomboe wale waliokuwa chini ya sheria ili sisi tupate kupokea hali ya kuwa wana. Wagalatia 4 :4 na 5. Mapema katika waraka huo huo, Paulo anafafanua kwa uwazi zaidi ukombozi wa mwana. Nukuu, Kristo alitukomboa kutoka katika laana ya sheria kwa kuwa laana kwa ajili yetu kwa sababu imeandikwa, amelaaniwa kila mtu aangikwaye juu ya mti.

Wagalatia 3:13. Sisi wavunja sheria tulikuwa chini ya laana, hiyo ndiyo adhabu ambayo sheria iliwatishia wasiotii. Kwa neema, Kristo alilipa adhabu yetu kwa kufa kama mtu aliyelaaniwa badala yetu.

Kwa hivyo, tunafurahia uhuru wa Kikristo wa watoto wa Mungu. Stott hazidishi umuhimu wa andiko hili. Nukuu, hii labda ndiyo kauli iliyo wazi zaidi katika Agano Jipya kuhusu mbadala, John Stott aliandika.

Laana ya sheria iliyovunjwa ilitujia. Kristo alitukomboa kutoka humo kwa kuwa laana badala yetu. Laana iliyotujia iliamishwa kwake.

Alidhani kwamba tunaweza kuepuka hilo. Katika hotuba yetu inayofuata, tutaendelea na kuasili, wakati huu tukiangalia njia zake, ambazo ni imani katika Kristo kama Mkombozi.

Huyu ni Dkt. Robert Peterson katika mafundisho yake kuhusu Wokovu. Hii ni kipindi cha 14, Kuhesabiwa Haki, Nambari 3, Miundo ya Kimfumo na Kuasili, Sehemu ya 1.